JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
16 päivänä syyskuuta 1997 *

1. Nyt esillä oleva asia on tullut vireille New Holland Ford Limitedin (jäljempänä New Holland) valituksella asiassa Fiatagri ja New Holland vastaan komissio 27.10.1994 annetusta yhteisöjen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta (jäljempänä valituksenalainen tuomio). [1] Tällä tuomiolla ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin hylkäsi New Hollandin ja Fiatagri UK Limitedin (jäljempänä Fiatagri) kumoamiskanteen päätöksestä 92/157/ETY (jäljempänä valituksenalainen päätös tai päätös), [2] jossa komissio totesi, että *UK Agricultural Tractor Registration Exchange* (Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktoreiden rekisteröintitietoja koskeva tietojärjestelmä) rikkoi EY:n perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa siltä osin kuin siihen perustuva tietojen vaihto antoi jokaiselle traktorinvalmistajalle mahdollisuuden saada tietoonsa jokaisen kilpailijan myynnin samoin kuin jälleenmyyjien myynnin ja maahantuonnin. New Holland hakee nyt esillä olevassa asiassa muutosta sekä omasta puolestaan että Fiatagrin puolesta, koska Fiatagrin liiketoiminnat on luovutettu New Hollandille 1.1.1993 ja tämä yritys on sittemmin lakannut.

I Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

2. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kuvaillut nyt esillä olevan asian tosiasiaperustaa valituksenalaisen tuomion 1—16 kohdassa. Esitän kyseiset seikat seuraavassa hieman eri järjestyksessä.

3. Jokaisen Yhdistyneen kuningaskunnan yleisillä teillä käytettäväksi tarkoitetun ajoneuvon on kansallisen lainsäädännön mukaan oltava rekisteröity liikenneministeriössä. Vastuu näistä rekisteröinneistä kuuluu paikallisille ajoneuvorekisteritoimistoille Local Vehicles Licensing Offices (jäljempänä LVLO), joita on kuutisenkymmentä. Ajoneuvojen rekisteröintiä säännellään ministeriön "Procedure for the first licensing and registration of motor vehicles" -nimisissä menettelyohjeissa. Näiden ohjeiden mukaan ajoneuvon rekisteröintiä koskeva hakemus on tehtävä erityisellä lomakkeella eli hallinnollisella lomakkeella V55.

4. Lomakkeeseen V55 sisältyy useita ajoneuvojen myyntejä koskevia tietoja. Maataloustraktoreiden valmistajat ja maahantuojat päättivät muodostaa kyseisten tietojen perusteella tietojärjestelmän, joka nimettiin *UK Agricultural Tractor Registration Exchange*ksi (jäljempänä tietojärjestelmä) ja jonka perusteella oli mahdollista saada selville eri valmistajien myynnit sekä jälleenmyyjien myynnit ja tuonnit. Kyseisen sopimuksen soveltaminen keskeytettiin vuonna 1988, mutta vuonna 1990 jotkin yritykset, jotka olivat olleet sopimuksen osapuolina, muiden muassa New Holland, tekivät uuden tietojen

* Alkuperäinen kieli: espanja.

1 — Asia T-34/92, Fiatagri ja New Holland v. komissio, tuomio 27.10.1994 (Kok. 1994, s. II-905).

2 — ETY:n perustamissopimuksen 85 artiklan soveltamisesta 17 päivänä helmikuuta 1992 tehty päätös (IV/31.370 ja 31.466 — UK Agricultural Tractor Registration Exchange, EYVL L 68, s. 19).

vaihtoa koskevan sopimuksen, joka nimettiin UK Tractor Registration Data Systemiksi (jäljempänä Data System).

5. Kaikilla Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivilla maataloustraktoreiden valmistajilla ja maahantuojilla oli lähtökohtaisesti mahdollisuus liittyä tietojärjestelmään ja *Data Systemiin*. Sopimukseen liittyneiden yritysten määrä on vaihdellut asian koko tutkimusajanjakson aikana kyseisen alan rakennemuutosten seurauksena. Tietojärjestelmää koskeneen ilmoituksen tekemispäivänä sopimukseen oli liittynyt kahdeksan valmistajaa, muiden muassa New Holland ja Fiatagri. Nämä kahdeksan valmistajaa olivat alan tärkeimmät taloudelliset toimijat, sillä niiden osuus Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoista oli komission mukaan 87—88 prosenttia, kun taas jäljelle jäävän osuuden jakoivat useammat pienet yritykset.

6. Tietojärjestelmän ylläpito kuului Agricultural Engineers Association Limitedille (jäljempänä AEA), joka on kaikille Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimiville maataloustraktoreiden valmistajille ja maahantuojille avoin ammatillinen yhteenliittymä, johon puheena olevana ajankohtana kuului noin 200 jäsentä, muiden muassa Case Europe Limited, John Deere Limited, Fiatagri, New Holland, Massey-Ferguson (United Kingdom) Limited, Renault Agricultural Limited, Same-Lamborghini (UK) Limited ja Watveare Limited.

Lomakkeen V55 sisältämien tietojen käsittely oli annettu tehtäväksi tietojärjestelmäpalveluita tarjoavalle Systematics International Group of Companies Limitedille (jäljempänä SIL), jolle Yhdistyneen kuningaskunnan liikenneministeriö toimitti maataloustraktoreiden rekisteröintiä varten saamansa tiedot. SIL laskutti palveluistaan kutakin sopimuspuolta SIL:n ja kyseisten jäsenten välisten erillisten sopimusten mukaisesti.

7. Tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen sisältö määräytyi lomakkeen V55 tietosisällön ja näiden tietojen tähän sopimukseen perustuvan käytön mukaan. New Hollandin ja komission käsitykset olivat tältä osin erilaiset, mikä ilmenee valituksenalaisen tuomion 8—16 kohdasta.

New Holland on korostanut, että koska sopimuspuolille toimitetut tiedot olivat peräisin viranomaisilta ja jälleenmyyjien varastot olivat pienet, traktorin tilauksen ja toimittamisen välillä saattoi kulua merkittävästi aikaa, joka puolestaan edelsi ajoneuvon käytön aloittamista yleisillä teillä ja tämän seurauksena tietojen luovuttamista sopimusosapuolille. Myyntipäivästä rekisteröintipäivään saattoi näin ollen olla pitempi tai lyhyempi aika, minkä tähden ei ollut olemassa "välittömästi valmista valokuvaa" markkinoista, joten saadut tiedot olivat vain likimääräisiä. SIL hyödynsi lomakkeen tieto-

sisällön, minkä jälkeen tämä lomake hävitettiin, ilman että sopimusosapuolet olisivat saaneet ne sellaisinaan käyttöönsä.

8. New Holland on myöntänyt, että lomakkeesta V55 oli olemassa erilaisia versioita, joille oli annettu numerot V55/1—V55/5. Se on kuitenkin korostanut, että ainoastaan lomake V55/1 täytettiin ennakolta. Lomakkeita V55/2 ja V55/4, joita ainoastaan British Leyland oli käyttänyt, ei todellisuudessa enää käytetty, kun taas lomake V55/3, joka oli tarkoitettu tilanteisiin, joissa lomake V55/1 oli kadonnut, täytettiin käsin. Lopuksi lomaketta V55/5 käyttivät itsenäiset maahantuojat, ja sitä käytettiin myös silloin kun myytiin käytettyjä ajoneuvoja. Todellisuudessa oli yleistä, että traktori rekisteröitiin vasta sen jälkeen, kun sitä jo oli käytetty yksinomaan yksityisillä pelloilla ilman, että sillä olisi ajettu yleisillä teillä. Sopimusosapuolilla ei ollut mahdollisuutta saada välittömästi käyttöönsä kyseisiä lomakkeita missään edellä mainituista tapauksista.

9. Komission mielestä oli olemassa lähinnä kahdentyyppisiä lomakkeita: ensiksikin lomakkeet V55/1—V55/4, joita valmistajat sekä yksinoikeudella toimivat maahantuojat täyttivät ennakolta ja joita jälleenmyyjät käyttivät rekisteröidessään niille toimitettuja ajoneuvoja, sekä toiseksi rinnakkaistuontia varten tarkoitettu lomake V55/5.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on esittänyt valituksenalaisen tuomion 11—16 kohdassa asianosaisten näkemykset lomakkeiden tietosisällön ja SIL:n sen perusteella toimittamien tietojen osalta seuraavasti:

"11 Komission mukaan, minkä kantajat ovat tietyiltä osin kiistäneet, lomakkeeseen sisältyvät seuraavat tiedot:

— merkki (valmistaja);

— mallinumero, sarjanumero, runkonumero, rekisteröintipäivä; asianosaisten ja esittelevän tuomarin 7.12.1993 pitämässä kuulemistilaisuudessa ilmeni, että SIL tallentaa sarjanumeroita (tai runkonumeroita) koskevat tiedot. Ensimmäisen ilmoituksen mukaisessa järjestelmässä kyseisiä tietoja ei kuitenkaan enää annettu sopimusosapuolille, koska sovittiin, ettei SIL 1.9.1988 jälkeen enää toimita sopimusosapuolille ajoneuvojen rekisteröintilomaketta. Kantajien mukaan valmistajat tarvitsevat näitä tietoja hyvityskampanjoitaan varten ja tarkistaakseen takuusitoumusten nojalla niille esitettyjen vaatimusten perusteltuisuuden; niiden mukaan juuri tämän vuoksi nämä myös Data Systemissä sopimukseen liittyneille yrityksille välitettäviksi tarkoitetut tiedot toimitettiin syyskuuhun 1988 saakka;

— alkuperäinen jälleenmyyjä ja myyjä (koodinumero, nimi, osoite ja postinumero): kantajien mukaan SIL ei rekisteröinyt kyseisiä tietoja;

— ajoneuvon ilmoitetun haltijan postinumero täydellisenä: kantajien mukaan SIL rekisteröi ainoastaan ilmoitetun haltijan postinumeron viisi ensimmäistä merkkiä postinumeroalueen yksilöimiseksi, ja kyseinen numero oli kokonaisuudessaankin joskus vain kolmi- tai nelinumeroinen; SIL täsmensi 7.12.1993 järjestetyssä asianosaisten kuulemistilaisuudessa, että jos lomakkeelle ei ollut merkitty postinumeroa, se käytti lopullisen käyttäjän lähinnä olevaa eli jälleenmyyjän postinumeroa. Jos tätä numeroa ei ollut merkitty, se käytti alkuperäisen jälleenmyyjän postinumeroa tai alueellisesti toimivaltaisen LVLO:n postinumeroa. SIL tarkensi tuolloin, että kaikkien tietojen oli oltava paikannettavissa tietylle postinumeroalueelle jälleenmyyjien myyntialueiden yksilöimiseksi;

— ajoneuvon ilmoitetun haltijan nimi ja osoite: kantajat korostivat 7.12.1993 järjestetyssä asianosaisten kuulemistilaisuudessa, että vaikka tämä tieto saattoikin esiintyä lomakkeen V55 ainoalla SIL:lle toimitettavalla sivulla 3, SIL ei missään tapauksessa rekisteröinyt sitä, joten sitä ei toimitettu sopimusosapuolille; SIL on vahvistanut tämän.

12 Asianosaiset ovat samaa mieltä siitä, että SIL:n sopimuspuolille toimittamat tiedot ovat ryhmiteltävissä kolmeen ryhmään, mutta ne määrittelevät nämä kolme ryhmää eri tavalla.

13 Kantajien mukaan SIL:n niille toimittamat tiedot ovat jaettavissa seuraaviin kolmeen ryhmään:

— asianomaista taloudenalaa koskevat tiedot koko alalla myytyjen traktoreiden rekisteröintien kokonaismääristä ryhmiteltyinä myyntiajankohdan, tehon, välitystyypin ja ajoneuvon ilmoitetun haltijan postinumeroalueen mukaan;

— tunnistetiedot kunkin sopimusosapuolen myymien traktoreiden rekisteröinneistä ryhmiteltyinä myyntipäivän, traktorimallin ja ajoneuvon ilmoitetun haltijan postinumeroalueen mukaan;

— omat tiedot, jotka toimitetaan ainoastaan kyseiselle sopimusosapuolelle: niihin kuuluvat tiedot sen jakeluverkostoon kuuluvan kunkin jälleenmyyjän rekisteröityjen traktoreiden myynneistä, kahden edellä mainitun ryhmän tiedot eriteltyinä

maantieteellisesti kyseisen sopimusosapuolen jakeluverkoston myyntialueiden mukaan, tietyn sopimusosapuolen pyytämät erityiset selvitykset sekä sen myymien traktoreiden rekisteröintitiedot.

14 Komission mukaan tiedot ovat jaettavissa seuraaviin kolmeen erilliseen ryhmään:

— asianomaista alaa kootusti koskevat tiedot: alan kokonaismyynnit, joko eriteltyinä tehon ja välitystyypin mukaan taikka erittelemättöminä; nämä tiedot ovat käytettävissä vuosi-, neljännesvuosi-, kuukausi- tai viikkotasolla;

— kunkin sopimusosapuolen myyntejä koskevat tiedot: kunkin valmistajan myymien yksikköjen määrä ja markkinaosuus eri maantieteellisillä alueilla: Yhdistynyt kuningaskunta kokonaisuutena, hallintoalue, kreivikunta, jälleenmyyjän alue, joka on yksilöitävissä sen muodostavien postinumeroalueiden perusteella; nämä tiedot ovat käytettävissä kuukausi-, neljännesvuosi- tai vuositasolla (ja siinä tapauksessa 12 viimeisen kuukauden ajalta, kalenterivuodelta tai liukuvalta 12 kuukauden jaksolta);

— kunkin sopimusosapuolen jakeluverkostoon kuuluvien jälleenmyyjien myyntejä koskevat tiedot, erityisesti jälleenmyyjien tuonti ja vienti omilla alueillaan. On siis mahdollista tunnistaa tuonti ja vienti eri jälleenmyyjien alueiden välillä ja verrata näitä myyntejä jälleenmyyjän omalla alueella toteutuviin myynteihin. Kuten erityisesti päätöksen 29, 30, 55 ja 56 kohdasta ilmenee, valmistaja, joka oli tällä tavoin saanut selville myyntien päämäärän, saattoi halutessaan rajoittaa jälleenmyyjien vähittäismyyntejä niille osoitettujen myyntialueiden ulkopuolella sekä Yhdistyneessä kuningaskunnassa että sen ulkopuolella. Kantajat väittivät 7.12.1993 järjestetyssä asianosaisten kuulemistilaisuudessa, että tietty valmistaja pystyi yksin ja kilpailijoistaan poiketen vertaamaan sen omien jälleenmyyjien myyntejä ja että, toisin kuin päätöksessä todettiin, eri valmistajilla ei ollut tietojärjestelmän avulla mahdollisuutta verrata tietyn jakeluverkoston jälleenmyyjien myyntejä.

15 Kantajat korostavat, etteivät kyseiset 'dealer-import'- ja 'dealer-export'-tiedot kuulu itse sopimukseen eikä SIL toimita niitä sopimusosapuolille muutoin kuin sen kanssa erikseen tehtyjen sopimusten perusteella. Nämä tiedot, jotka eivät ole saatavissa myöskään toisen ilmoituksen kohteena olleen sopimuksen nojalla, koskevat jälleenmyyjän myyntejä oman alueensa ulkopuolella (dealer-export) ja muiden Yhdistyneessä kuningaskunnassa toimivien jälleenmyyjien myyntiä tietyn jälleenmyyjän alueella

(dealer-import). Ne eivät siis koske vientiä muihin jäsenvaltioihin tai tuontia muista jäsenvaltioista.

16 Komission mukaan SIL toimitti vuoteen 1988 saakka sopimusosapuolille jäljennöksiä itsenäisten maahantuojien käyttämistä V55/5 lomakkeista. Vuodesta 1988 lähtien se toimitti niille ainoastaan tästä lomakkeesta saatuja tietoja, ja nykyään kyseinen lomake hävitetään sen jälkeen, kun SIL on käyttänyt sen. Komissio väittää, että kyseisten rekisteröintiasiakirjojen avulla oli mahdollista tunnistaa rinnakkaistuonti lähinnä ajoneuvon sarjanumeron perusteella. Viimeksi mainitun tiedon osalta komissio on täsmentänyt 7.12.1993 järjestetyssä asianosaisten kuulemistilaisuudessa, että oli erotettava toisistaan yhtäältä lomakkeet V55/1, 3 ja 4 ja toisaalta lomake V55/5. Lomakkeet V55/1, 3 ja 4 esitäyttää näet valmistaja, joten sarjanumerotiedot on merkitty kunkin ajoneuvon mukana seuraavaan lomakkeeseen ja valmistajat pystyvät siten täydellisesti valvomaan kyseisten traktoreiden päämäärää. SIL oli sitä vastoin toimittanut syyskuuhun 1988 saakka lomakkeen V55/5 sopimusosapuolille tietyn ajoneuvon alkuperän jäljittämisen mahdollistamista varten. Komissio myönsi kuitenkin, että 1.9.1988 jälkeen järjestelmä ei enää antanut valmistajille mahdollisuutta valvoa rinnakkaistuontia. Kantajat korostivat puolestaan kyseisessä tilaisuudessa, ettei niille ollut ollut mahdollista valvoa rinnakkaistuontia myöskään ennen 1.9.1988, koska ajoneuvon runkonumeroa ei järjestelmällisesti mainittu lomakkeella V55/5."

10. Komissio antoi 11.11.1988 sopimusta vastaan esitetyt väitteet tiedoksi AEA:lle, jokaiselle tietojärjestelmän kahdeksalle sopimuspuolelle ja SIL:lle. Tietojärjestelmän sopimuspuolet päättivät 24.11.1988 keskeyttää sopimuksen toteuttamisen. Komissiossa järjestetyssä kuulemistilaisuudessa kantajat korostivat, nojautuen erityisesti Berlin Science Centerin professori Albachin tekemään tutkimukseen, että välitetyillä tiedoilla oli kilpailua edistäviä vaikutuksia. Viisi sopimusosapuolta, muun muassa New Holland, teki 12.3.1990 komissiolle ilmoituksen uudesta tiedonjakelusopimuksesta, Data Systemistä, ja sitoutui samalla siihen, että ne ottaisivat uuden järjestelmän käyttöön vasta saatuaan komission vastauksen niiden ilmoitukseen.

11. Päätöksellään 92/157/ETY komissio on

— todennut maataloustraktoreiden rekisteröintitietojen vaihtoa koskevan sopimuksen rikkovan perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan määräyksiä "siltä osin kuin siihen perustuva tietojen vaihto antaa jokaiselle valmistajalle mahdollisuuden saada tietoonsa jokaisen sen kilpailijan myynnin samoin kuin sen omien jälleenmyyjien myynnin ja maahantuonnin" (1 artikla);

— hylännyt perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohtaan nojautuneen poikkeuslupahakemuksen (2 artikla);

— velvoittanut AEA:n ja sopimuspuolet lopettamaan todetun kilpailusääntöjen rikkomisen, jolleivät ne olleet jo tehneet näin, sekä pidättymään tulevaisuudessakin liittymästä mihinkään sopimukseen tai yhdenmukaistettuun menettelytapaan, joiden tarkoitukset tai vaikutukset olisivat samat tai samankaltaiset (3 artikla).

12. New Holland on nostanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa kumoamiskanteen edellä mainittua komission päätöstä vastaan; ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on kokonaisuudessaan hylännyt tämän kanteen asiassa Fiatagri ja New Holland Ford vastaan komissio antamallaan tuomiolla. New Holland on hakenut muutosta kyseiseen tuomioon 13.1.1995 tekemällään, nyt esillä olevalla valituksella.

II Valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset

13. New Holland hakee muutosta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioon vedoten seuraaviin perusteisiin:

a) menettelyvirheisiin liittyvät perusteet:

— valituksenalaisen tuomion perustelemisvelvollisuuden laiminlyönti;

— velvollisuuden tarkastella merkittävien tosiasiavirheiden ja niiden vaikutuksen valituksenalaisen päätöksen laillisuuteen laiminlyönti.

b) aineellisoikeudellisia virheitä koskevat perusteet:

— 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen;

— 85 artiklan 2 kohdan sekä asiassa Consten ja Grundig vastaan komissio [3] vahvistetun periaatteen epäasianmukainen soveltaminen;

— 85 artiklan 3 kohdan virheellinen soveltaminen.

14. Ennen kuin tarkastellaan jokaista näistä perusteista, on mielestäni välttämätöntä harkita yleisesti yhteisöjen tuomioistuimen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomioista tehtyjen valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytysten olemassaololle määrittämiä perusteita.

3 — Yhdistetyt asiat 56/64 ja 58/64, Consten ja Grundig v. komissio, tuomio 13.7.1966 (Kok. 1966, s. 429; Kok. Ep. I, s. 275).

15. Yhteisöjen tuomioistuin on asteittain kehittänyt useita valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä koskevia perusteita nojautuen EY:n tuomioistuimen perussäännön 51 artiklan 1 kohtaan, jolla on pantu täytäntöön EY:n perustamissopimuksen 168 a artiklan 1 kohta, ja työjärjestyksensä 112 artiklan 1 kohdan c alakohtaan.

Yhteisöjen tuomioistuimessa kehittyneen vakiintuneen oikeuskäytännön [4] mukaan valittajan on ensinnäkin ilmoitettava valituksessaan täsmällisesti sekä se, miltä kaikilta osin tuomion kumoamista vaaditaan, että ne oikeudelliset perusteet, joihin erityisesti vedotaan tämän vaatimuksen tueksi. Tämä edellytys ei täyty, jos valittaja ainoastaan kertaa tai toistaa sanasta sanaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa esittämänsä perusteet ja perustelut, sellaisetkin, joiden pohjana olevien tosiseikkojen osalta tämä tuomioistuin on tosiseikastoa määrittäessään omaksunut eri näkemyksen. Tällaisella valituksella tosiasiassa pyritään ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa aikaisemmin esitetty vaatimus tutkitaan uudelleen, mikä ylittää yhteisöjen tuomioistuimelle sen perussäännön 49 artiklan mukaan kuuluvan toimivallan.

Toiseksi yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että valituksessa saadaan tukeutua vain oikeussääntöjen rikkomista koskeviin perusteisiin eikä valitusta siis miltään osin saa kohdistaa tosiasiakysymysten arviointiin. Tämän perusteella se on katsonut, että lukuun ottamatta niitä tapauksia, että oikeudelle toimitettu aineisto on otettu huomioon vääristyneellä tavalla tai että määritetyn tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy selvästi ilmi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle toimitetusta asiakirjaselvityksestä, tämä arviointi ei ole sellainen oikeuskysymys, että se sinänsä kuuluisi yhteisöjen tuomioistuimen valitusta tutkiessaan harjoittaman valvonnan piiriin. Yhteisöjen tuomioistuimella ei ole toimivaltaa arvioida sitä selvitystä, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asian tosiseikastoa määrittäessään tukeutunut, kunhan tämä selvitys on saatu asianmukaisesti ja asian selvittämistä sekä todistustaakkaa koskevia menettelysääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita on noudatettu. Yhteisöjen tuomioistuimen tehtävänä on harjoittaa tosiseikaston oikeudelliseen luonnehdintaan ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen sen pohjalta tekemiin oikeudellisiin päätelmiin kohdistuvaa valvontaa. [5]

Edellä mainitussa oikeuskäytännössä asetetaan loppujen lopuksi suhteellisen tiukat edellytykset valitusten tutkittavaksi ottamiselle sen estämiseksi, että valitus itse asiassa muuttuisi muutoksenhauksi, jossa asia tutkitaan kokonaisuudessaan uudelleen, ja sen välttämiseksi, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tosiseikkojen luonnehdinta saatettaisiin kyseenalaiseksi.

16. Kuten julkisasiamies Jacobs on esittänyt, [6] komission tekemiin päätöksiin kohdistuvissa kilpailuasioissa on mielestäni asianmukaista tulkita rajoittavampaan suuntaan valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä ja erityisesti perussäännön 51 artiklan

4 — Ks. mm. asia C-244/92 P, Kupka-Floridi v. talous- ja sosiaalikomitea, määräys 26.4.1993 (Kok. 1993, s. I-2041); asia C-26/94 P, X v. komissio, määräys 26.9.1994 (Kok. 1994, s. I-4379); asia C-62/94 P, Turner v. komissio, määräys 17.10.1995 (Kok. 1995, s. I-3177) ja asia C-73/95 P, Viho v. komissio, tuomio 24.10.1996 (Kok. 1996, s. I-5457, 25 ja 26 kohta).

5 — Asia C-53/92 P, Hilti v. komissio, tuomio 2.3.1994 (Kok. 1994, s. I-667, 42 kohta); yhdistetyt asiat C-241/91 P ja C-242/91 P, RTE ja ITP v. komissio, tuomio 6.4.1995 (Kok. 1995, s. I-743, 67 kohta) ja asia C-19/95 P, San Marco v. komissio, määräys 17.9.1996 (Kok. 1996, s. I-4435, 39 ja 40 kohta).

6 — Julkisasiamies Jacobsin ratkaisuehdotus edellä mainitussa asiassa Hilti v. komissio (8— 12 ja 46— 49 kohta).

edellytystä, jonka mukaan yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavakseen ottamien valitusten tulee koskea yksinomaan oikeuskysymyksiä. Näissä asioissa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin nimittäin tarkastelee asiassa erimielisyyttä aiheuttaneet tosiseikat selostavaa komission päätöstä edeten sen oikeudelliseen arviointiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin määrittää asian tosiseikaston joko vain tukeutumalla komission sitä koskevaan näkemykseen tai hankkimalla asiassa uutta selvitystä; yhteisöjen tuomioistuimen on valituksia käsitellessään pitäydyttävä tässä tosiseikaston määrityksessä, koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävä vääristyisi, jos yhteisöjen tuomioistuimen olisi valittajien vaatimuksesta uudelleen otettava kantaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiossaan selostamaan asian tosiseikaston määrittämiseen.

Kuten komissio on vastineessaan korostanut, yhteisöjen tuomioistuimen on suhtauduttava hyvin tiukasti sellaisten valitusperusteiden tutkittavaksi ottamisen edellytysten olemassaoloon, joissa asianosaiset esittävät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ottaneen vääristyneellä tavalla huomioon asian tosiseikaston, ja väittävät sen arvioineen ilmeisen virheellisesti, jotta yhteisöjen tuomioistuin ottaisi uudelleen kantaa asian tosiseikaston määrittämiseen.

17. Nyt esillä olevassa asiassa komissio on vastineessaan kyseenalaistanut valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten olemassaolon kaikilta osin, koska valittaja ei ole täsmentänyt selvästi niitä valituksenalaisen tuomion kohtia, joihin valitus on tarkoitettu kohdistaa, vaan on ainoastaan toistanut ne perusteet, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on jo hylännyt, ja pyytänyt puuttumaan uudelleen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen määrittämään tosiseikastoon. Sen jälkeen kun valittaja on vastinekirjelmässään täsmentänyt valitusperusteitaan, komissio on oikaissut kantaansa osittain ja tuonut esiin perusteensa New Hollandin esittämien perustelujen torjumisella.

18. Vaikka valitusasiakirjat eivät olleet erityisen selkeitä eivätkä täsmällisiä, niissä tuodaan esiin mielestäni tiettyjä sellaisia oikeuskysymyksiä, joihin tukeutuminen valituksessa on sallittua; valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten ei näin ollen mielestäni ole todettava kokonaisuudessaan puuttuvan, vaikka tiettyjen perusteiden osalta näin olisikin.

On kuitenkin huomattava, ettei valittajan menettely sen pyrkiessä uudelleen puuttumaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossaan määrittämään tosiseikastoon ja nojautuessa valitusperusteissaan nimenomaisesti kyseisen tosiseikaston tällaiseen uudelleenmäärittämiseen, mielestäni täytä yhteisöjen tuomioistuimen valitusten riittävälle perustelemiselle asettamia vaatimuksia.

III Valitusperusteet

A *Valituksenalaisen tuomion perustelemisvelvollisuuden laiminlyönti*

19. New Holland katsoo, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa tyytynyt tarkastelemaan valituksenalaista päätöstä pelkästään muodollisella tasolla eikä ole ottanut huomioon ilmeisiä virheitä, jotka komissio on tehnyt asian tosiseikastoa arvioidessaan ja oikeussääntöjä soveltaessaan ja joihin kantajayritykset olivat vedonneet. New Hollandin mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei siten ole noudattanut yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä, jonka mukaan on olemassa yleinen periaate jokaisen tuomioistuimen velvollisuudesta perustella ratkaisunsa esittämällä ne pääasialliset syyt, joiden johdosta se on päätynyt hylkäämään sille asianmukaisesti esitetyt väitteet. [7]

New Holland väittää erityisesti, ettei ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ole ottanut valituksenalaisessa tuomiossa huomioon kaikkea sitä selvitysaineistoa, joka sille oli esitetty oikeudenkäyntimenettelyn kirjallisessa ja suullisessa vaiheessa, eikä sitä että komissio on joiltakin osin hyväksynyt tiettyjä tietojärjestelmään liittyneitä näkökohtia koskeneet kantajien ja SIL:n esittämät argumentit. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei myöskään ole käsitellyt niitä oikeudellisia ja taloudellisia argumentteja joihin asianosaiset olivat vedonneet istunnossa, eikä varsinkaan professori Albachin analyysiä relevanttien markkinoiden rakenteesta, maataloustraktoreiden monimutkaisuudesta tuotteina, yritysten markkinaosuuksien kehityksestä ja tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen vaikutuksesta hintoihin.

20. New Holland tuo vielä valitusasiakirjoissaan esiin useita valituksenalaisen päätöksen perustelujen puuttumiseen liittyviä näkökohtia, joihin se oli vedonnut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja jotka tämä oli hylännyt ilman riittäviä perusteluja tai joita ei ollut otettu huomioon valituksenalaisessa tuomiossa. Nämä perustelut koskevat seuraavia kohtia:

— valituksenalaisen päätöksen perusteluiden puutteellisuus;

— valituksenalaisen päätöksen sisällön epätäsmällisyys;

— relevantin tuotteen ja relevanttien markkinoiden määritteleminen;

— käsitteen "määräävä asema" virheellinen käyttäminen.

7 — Asia C-283/90 P, Vidrányi v. komissio, tuomio 1.10.1991 (Kok. 1991, s. I-4339, 29 kohta) ja asia C-68/91 P, Moritz v. komissio, tuomio 17.12.1992 (Kok. 1992, s. I-6849, 21 kohta).

21. Perusteluiden puutteellisuus on tutkittavissa valitusperusteena. Katson kuitenkin, ettei New Holland nyt esillä olevassa asiassa selvästi täsmennä valituksenalaisen tuomion perustelujen oikeudellisia puutteita. New Hollandin argumentit sen vedotessa tähän valituksenalaisen tuomion perustelujen puutteellisuutta koskevaan perusteeseen eivät näet vastaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä asetettuja valitusten tutkittavaksi ottamisen edellytyksiä.

Sen lisäksi, että tämä valitusperuste on muotoiltu ilmeisen epäselvästi ja epätäsmällisesti, New Holland mielestäni vain kyseenalaistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa tosiseikastoa määrittäessään omaksuman näkemyksen ja tästä tosiseikastosta esittämät arvioinnit, tai toistaa yhteisöjen tuomioistuimessa samoja perusteita ja perusteluja, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa hylännyt.

22. Katson ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen joka tapauksessa perustelleen riittävästi valituksenalaista tuomiota niiltä osin, joihin New Holland on viitannut vedotessaan nyt puheena olevaan valitusperusteeseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tuonut esiin asianosaisten näkemykset eri kumoamisperusteiden osalta, tehnyt yhteenvedon niiden pääasiallisista argumenteista ja ratkaissut sen jälkeen asiassa esillä olleet kysymykset perustellen asianmukaisesti näkemyksensä niistä.

23. Tämän vuoksi ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin katsoo puheena olevan valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytysten puuttuvan.

B *Velvollisuuden tarkastella merkittävien tosiasiavirheiden ja niiden vaikutuksen valituksenalaisen päätöksen laillisuuteen laiminlyönti*

24. Valittaja väittää, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on myöntänyt valituksenalaisen tuomion 66 kohdassa valituksenalaisen päätöksen sisältäneen tiettyjä tosiasiavirheitä tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen sisällön osalta, mutta sen sijaan, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi tehnyt virheistä johdonmukaiset päätelmät, se on valituksenalaisen tuomion 67—72 kohdassa "kirjoittanut uudelleen" valituksenalaisen päätöksen siten, etteivät nämä tosiasiavirheet vaikuta sen laillisuuteen. Lisäksi muut kantajapuolen esiintuomat ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tyhjentävässä selvityksessään toteamat perustavanlaatuiset virheet eivät olleet saaneet valituksenalaisessa tuomiossa ansaitsemaansa huomiota. Tämä koskee suurinta osaa niistä virheistä, joihin kantajapuoli oli vedonnut ja jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on luetellut valituksenalaisen tuomion 58—61 kohdassa.

New Holland katsoo, että yhteisöjen tuomioistuin on asiassa komissio vastaan Brazzelli Lualdi ym. annetun tuomion [8] mukaisesti toimivaltainen puuttumaan valitusasiassa asian tosiseikaston määrittämiseen, jos ensimmäisen oikeusasteen tuomioistui-

8 — Asia C-136/92 P, komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomio 1.6.1994 (Kok. 1994, s. I-1981, 49 kohta).

men määrittämän tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi sille toimitetusta asiakirja-aineistosta.

25. Tämän jälkeen New Holland luettelee useita esimerkkejä valituksenalaisen päätöksen ilmeisistä virheistä tai epätarkkuuksista, joita ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ole tarkastellut tai joista se ei ole valituksenalaisessa tuomiossa tehnyt asiaankuuluvia päätelmiä huolimatta kantajapuolen sille toimittamasta selvityksestä. Kyseiset virheet koskevat seuraavia seikkoja:

— erityyppisiä traktoreita on pidettävä toisistaan erottuvina tuotteina;

— tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen ominaispiirteillä ajalta ennen sopimuksen ilmoittamista ei ole merkitystä asiassa;

— jälleenmyyntialueiden määrittämisestä ei ollut tehty sopimusta;

— tietojärjestelmässä ja Data Systemissä välitettyjen tietojen ymmärtäminen väärin;

— Data Systemin erityispiirteiden sivuuttaminen

— markkinoiden "täydellinen" läpinäkyvyys hintojen osalta. "Piilevän kilpailun" häviäminen.

26. Kuten New Holland esittää, yhteisöjen tuomioistuin on asiassa komissio vastaan Brazzelli Lualdi ym. annetun tuomion, jossa omaksuttu kanta on äskettäin vahvistettu asiassa San Marco vastaan komissio annetussa määräyksessä, [9] mukaan valitusasiassa toimivaltainen tutkimaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen jo suorittaman asian tosiseikaston määrittämisen silloin, kun tämän tosiseikaston paikkansapitämättömyys käy ilmi asiassa kertyneestä aineistosta. Komissio väittää vastineessaan, ettei yhteisöjen tuomioistuin viittaa asiassa RTE ja ITP vastaan komissio antamassaan tuomiossa [10] siihen, että kysymys olisi tosiseikaston paikkansapitämättömyydestä, ja että tämä tuomio siis merkitsee tältä osin poikkeamista asiassa komissio vastaan Brazzelli Lualdi ym. annetusta tuomiosta. En yhdy tähän komission tulkintaan, ja asiassa San Marco vastaan komissio annettu määräys vahvistaa sen, ettei yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö ole tältä osin muuttunut.

27. New Holland ei kuitenkaan ole nyt puheena olevan valitusperusteen esittäessään vedonnut mihinkään sellaiseen virheeseen, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi valituksenalaisessa tuomiossa asian

9 — Em. asia, määräyksen 39 kohta.
10 — Em. asia, tuomion 67 kohta.

tosiseikastoa määrittäessään tehnyt ja joka kävisi ilmi asiassa kertyneestä aineistosta. Valittaja itse asiassa vain tuo esille ne valituksenalaiseen päätökseen sisältyvät useat virheet ja epätarkkuudet, joihin se oli vedonnut jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa ja joita tämä ei ollut tarkastellut tai joista tämä ei ollut tehnyt valituksenalaisessa tuomiossa asiaankuuluvia päätelmiä komission päätöksen pätevyyden suhteen.

Vedotessaan puheena olevaan valitusperusteeseen valittaja loppujen lopuksi ainoastaan kyseenalaistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 58—78 kohdassa suorittaman sille toimitetun selvitysaineiston arvioinnin tiettyjen valituksenalaisessa päätöksessä esitettyjen tosiseikkojen osalta. New Holland esittää poikkeavan kantansa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen näkemyksestä erilaisten asiassa hankittujen selvitysten näyttöarvosta, mutta ei vetoa mihinkään sellaiseen virheeseen, jonka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin olisi asian tosiseikastoa määrittäessään tehnyt ja joka kävisi ilmi asiassa kertyneestä aineistosta.

28. Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehtävänä on arvioida sille esitetyn selvityksen merkitystä todisteina eikä yhteisöjen tuomioistuimella ole valitusasiassa toimivaltaa määrittää asian tosiseikastoa eikä myöskään tarkastaa sitä selvitystä, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on asian tosiseikastoa määrittäessään tukeutunut, edellyttäen että tämä selvitys on saatu asianmukaisesti ja asian selvittämistä sekä todistustaakkaa koskevia sääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita sekä todistusharkintaa koskevia menettelysääntöjä on noudatettu. [11]

29. Kun otetaan huomioon edellä mainittu oikeuskäytäntö, puheena olevan valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat, koska New Holland ainoastaan kyseenalaistaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen selvitysaineiston arvioinnin ja vetoaa yhteisöjen tuomioistuimessa samoihin argumentteihin, jotka ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa hylännyt. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on mielestäni joka tapauksessa valituksenalaisen tuomion 58—78 kohdassa perustellut siten riittävästi selvitysaineiston arviointiaan, että yhteisöjen tuomioistuin kykenee harjoittamaan yhteisön oikeuskäytännössä tarkoitettua valvontaansa. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta ei ole mahdollista vaatia esittämään yksityiskohtaisesti käsitystään kunkin selvityksen merkityksestä todisteena eikä selvittämään kaikkia niitä syitä, joiden johdosta se on katsonut joidenkin todisteiden näyttöarvon muita suuremmaksi.

30. Tämä valitusperuste onkin näin ollen hylättävä.

11 — Edellä mainitut asiat komissio v. Brazzelli Lualdi ym., tuomion 66 kohta ja San Marco v. komissio, määräyksen 40 kohta.

C *Perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan virheellinen soveltaminen*

31. New Holland väittää ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen soveltaneen valituksenalaisessa tuomiossa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohtaa virheellisesti kahdessakin tärkeässä suhteessa. New Hollandin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on määritellyt relevantit markkinat ja kuvannut niitä epätäsmällisesti; lisäksi se on tulkinnut virheellisesti niitä edellytyksiä, jotka sopimuksen tai yhdenmukaistetun menettelytavan tulee erityisesti kilpailua rajoittavien tarkoitusten tai vaikutusten suhteen täyttää ollakseen ristiriidassa mainitun määräyksen kanssa. New Holland esittää tämän jälkeen argumentteja jotka liittyvät relevantteihin markkinoihin, tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen kilpailua rajoittaviin vaikutuksiin sekä yhteisön aiempaan käytäntöön tai taloustieteelliseen teoriaan tukeutuvien argumenttien puuttumiseen.

1. Relevantit markkinat

32. Valittaja väittää relevanttien markkinoiden osalta ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen laiminlyöneen velvollisuutensa soveltaa oikein asiassa United Brands vastaan komissio annetussa tuomiossa vahvistettua oikeussääntöä, jonka mukaan on välttämätöntä tarkastella asiaa kysymyksessä olevan hyödykkeen ominaisuuksien kannalta sekä sellaisen määrätyn maantieteellisen alueen suhteen, jolla hyödykettä pidetään kaupan ja jossa kilpailuolosuhteet ovat riittävän samanlaiset. [12] New Hollandin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa tyytynyt tarkastelemaan valituksenalaista päätöstä pelkästään muodollisella tasolla eikä ole esitellyt kantajien argumenttien näkökulmasta komission arviointeja hyödykemarkkinoista, maantieteellisistä markkinoista ja relevanttien markkinoiden rakenteesta.

33. Relevanttien hyödykemarkkinoiden osalta valittaja ei tosiasiallisesti kohdista arvosteluaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arvioinnin täsmällisyyteen, kun tämä otti ensin huomioon tuotteen korvattavuuden asteen ja tämän jälkeen valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa katsoi relevantiksi hyödykkeeksi maataloustraktorit. New Holland nimittäin vetoaa ainoastaan siihen, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt virheen nojautuessaan komission esittämään kuvaukseen, jonka mukaan traktorit ovat keskenään samanlaisia tuotteita, koska kantajien ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle esittämä selvitysaineisto osoittaa maataloustraktorit toisiinsa verrattuina erittäin eriytyneiksi ja teknisesti monimutkaisiksi. Maataloustraktoreiden ominaisuuksien virheellisen määrittelyn vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valittajan mielestä erehtynyt arvioidessaan kyseisten markkinoiden läpinäkyvyyden vaikutuksia.

34. New Hollandin väite on mielestäni hylättävä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näet valituksenalaisen tuomion 51 kohdassa soveltanut asianmukaisesti riittävää korvattavuuden astetta koskevaa perustetta, jonka yhteisöjen tuomioistuin on vahvistanut relevanttien hyödykemarkkinoiden

12 — Asia 27/76, United Brands v. komissio, tuomio 14.2.1978 (Kok. 1978, s. 207, 11 kohta).

määrittämiseksi. [13] Kaikilla maataloustraktoreiden valmistajilla oli mahdollisuus liittyä tietojen vaihtoa koskevaan sopimukseen, eikä siinä tehty eroa erilaisten traktoreiden tai eri mallien välillä, joten yritykset itse määrittivät nyt relevantin hyödykkeen, kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin totesi. New Holland ei lisäksi ole vedonnut mihinkään näkökohtiin, joiden johdosta Yhdistyneessä kuningaskunnassa myytävät traktorimallit eivät riittävässä määrin olisi korvattavissa toisillaan ja joilla näin ollen osoitettaisiin eri mallien muodostavan eriytyneitä relevantteja markkinoita.

35. Maantieteellisten markkinoiden määrittelemisen osalta New Holland katsoo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tehneen tuomion 56 kohdassa virheen, kun se on ottanut huomioon vain Yhdistyneen kuningaskunnan eikä yhteismarkkinoiden koko aluetta. Asiassa United Brands vastaan komissio annetussa yhteisöjen tuomioistuimen tuomiossa vahvistettujen arviointiperusteiden mukaan relevanteiksi maantieteellisiksi markkinoiksi olisi pitänyt katsoa koko yhteismarkkinoiden alue, koska maataloustraktoreiden kilpailuolosuhteet olivat samanlaiset koko tällä alueella.

36. Tämä valittajan argumentti on hylättävä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on mielestäni soveltanut asianmukaisesti asiassa United Brands vastaan komissio annettua tuomiota ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä määritellessään relevanttien markkinoiden maantieteellistä ulottuvuutta. [14] Kuten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisen tuomion 56 kohdassa todennut, maataloustraktorimarkkinat olisi voitu katsoa yhteisön laajuisiksi, mutta tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen käyttöönotto Yhdistyneen kuningaskunnan markkinoilla rajoitti relevantit maantieteelliset markkinat Yhdistyneeseen kuningaskuntaan, jonka alueella sopimus ainoastaan vaikutti. Yhteisöjen tuomioistuin on useissa yhteyksissä pitänyt relevanttien maantieteellisten markkinoiden ulottuvuutta sitä alueetta vastaavana, jolle yhdenmukaistetun menettelytavan vaikutukset kohdistuvat [15] ja joka melko usein on ollut jonkin jäsenvaltion alue. Tästä syystä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisessa tuomiossa esittämät päätelmät vaikuttavat täysin perustelluilta.

37. Relevanttien markkinoiden rakenteen luonnehdinnan osalta New Holland väittää valituksenalaisen tuomion ja päätöksen määritelmiä useassa muussakin olennaisessa suhteessa virheellisiksi. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näiltä osin katsonut, että neljän suuren valmistajan markkinaosuudet olivat pysyneet vakaina ja etteivät kilpailijat olleet kyenneet merkittävässä määrin pääsemään markkinoille, että markkinoille pääsylle oli huomattavia esteitä, jotka aiheutuivat jakelujärjestelmän käyttöönottamisen välttämättömistä kustannuksista, merkkiuskollisuudesta ja tietojen vaihtoa koskevasta sopimuksesta, ja että maataloustraktoreiden myyntihinnat olivat Yhdistyneessä kuningaskunnassa alhaisempia kuin muissa jäsenvaltioissa. New Hollandin mukaan kyseiset rele-

13 — Ks. mm. asia 322/81, Michelin v. komissio, tuomio 9.11.1983 (Kok. 1983, s. 3461, 37 kohta) ja asia C-333/94 P, Tetra Pak v. komissio, tuomio 14.11.1996 (Kok. 1996, s. I-5951, 13 kohta).

14 — Ks. Frignani, A. ja Waelbroeck, M.: *Disciplina della concorrenza nella CE*, UTET, Torino, 1996, s. 243 ja sitä seuraavat sivut.

15 — Yhdistetyt asiat 40/73— 48/73, 50/73, 54/73, 55/73, 56/73, 111/73, 113/73 ja 114/73, Suiker Unie ym. v. komissio, tuomio 16.12.1975 (Kok. 1975, s. 1663); edellä mainittu asia Michelin v. komissio ja asia C-62/86, AKZO v. komissio, tuomio 3.7.1991 (Kok. 1991, s. I-3359).

vanttien markkinoiden ominaisuuksiin liittyvien tosiseikkojen arvioinnit perustuivat komission selvityksiin ja komission nimeämän asiantuntijan, professori Neumannin taloustieteelliseen analyysiin. New Holland on toimittanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle lukuisia selvityksiä ja professori Albachin perusteellisemman taloustieteellisen analyysin, jossa osoitettiin edellä mainittujen arviointien virheellisyys, mutta jota ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin ei ollut ottanut huomioon valituksenalaisessa tuomiossa.

38. New Hollandin puheena olevan väitteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset valitusasiaa käsiteltäessä puuttuvat, koska siinä kyseenalaistetaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi sille toimitetusta selvitysaineistosta sekä sen todistusarvosta. New Holland ei ole esittänyt, että todistusaineistoa olisi vääristelty tai että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointien paikkansapitämättömyys kävisi ilmi sille toimitetusta asiakirja-aineistosta. Koska ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaista tuomiota antaessaan saanut asianmukaisesti käyttöönsä sen perustana olevan selvityksen ja noudattanut asian selvittämistä sekä todistustaakkaa ja todisteiden arviointia koskevia sääntöjä ja yleisiä oikeusperiaatteita, yhteisöjen tuomioistuimella ei ole valitusasiassa toimivaltaa tarkastaa sitä selvitystä, johon ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tosiseikastoa määrittäessään tukeutunut.

2. Tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen kilpailua rajoittavat vaikutukset

39. New Hollandin mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on tehnyt oikeudellisen virheen todetessaan valituksenalaisen tuomion 93 kohdassa, että 85 artiklan 1 kohdassa kielletään sekä kilpailua todellisuudessa rajoittavat vaikutukset että mahdolliset vaikutukset, kunhan ne ovat riittävän tuntuvia. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pitänyt merkityksettömänä sitä, ettei komissio ollut osoittanut tietojen vaihtoa koskevasta sopimuksesta aiheutuvan todellisia Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoihin kohdistuvia kilpailua rajoittavia vaikutuksia.

New Hollandin mukaan yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntö oikeuttaa ottamaan huomioon [16] sopimuksen mahdolliset vaikutukset ainoastaan harkittaessa, vaikuttaako se jäsenvaltioiden väliseen kauppaan, mutta ei ratkaistaessa, onko sillä kilpailua rajoittavaa vaikutusta. Tämän vuoksi ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen olisi pitänyt edellyttää valituksenalaiselta päätökseltä esittelyä tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen todellisista vaikutuksista kilpailuolosuhteisiin. New Holland esittää toissijaisesti, että todellisten kilpailuvaikutusten osoittaminen on joka tapauksessa välttämätöntä silloin, kun sopimuksia on todellisuudessa noudatettu. Tietojen vaihtoa koskevaa sopimusta noudatettiin kolmentoista vuoden ajan, kunnes sen soveltaminen keskeytettiin 24.11.1988, ja komission olisi pitänyt tutkia sen todellisia Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoihin kohdistuvia kilpailuvaikutuksia ja kehitystä näillä markkinoilla sopimuksen soveltamisen keskeyttämisestä valituksenalaisen päätöksen tekemiseen.

16 — Asia 56/65, Société technique minière, tuomio 30.6.1966 (Kok. 1966, s. 337, erityisesti s. 359; Kok. Ep. I, s. 251) ja asia 126/80, Salonia, tuomio 16.6.1981 (Kok. 1981, s. 1563, 12 kohta).

40. Valittajan nämä perusteet on hylättävä.

41. Jotta sopimus olisi ristiriidassa 85 artiklan 1 kohdan kanssa, siltä edellytetään, että sen "tarkoituksena on estää, rajoittaa tai vääristää kilpailua yhteismarkkinoilla tai siitä seuraa, että kilpailu estyy, rajoittuu tai vääristyy yhteismarkkinoilla — — ". Yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella [17] on ensinnäkin selvitettävä, merkitseekö sopimuksen tarkoitus sellaisenaan kilpailun rajoittamista. Jos näin on, määräyksen edellytys täyttyy eikä vaikutuksia ole tarpeen tarkastella. Ainoastaan silloin, jos tuomioistuin on vakuuttunut siitä, ettei sopimuksen tarkoituksena ole kilpailun rajoittaminen, sen on eriteltävä sen vaikutuksia sen ratkaisemiseksi, seuraako sopimuksesta tällainen rajoitus. [18]

Sopimuksen vaikutuksia on arvioitava siihen nähden, millaiseksi kilpailuolosuhteet markkinoilla muodostuisivat ilman kyseistä sopimusta. Tämän vuoksi yhteisöjen tuomioistuin katsoo, että komission sopimuksiin kohdistaman tarkastelun "— — on todellisuudessa perustuttava sopimusten kokonaisarviointiin — — ", mikä edellyttää sekä sopimuksien toteutuneiden että niiden mahdollisten kilpailuvaikutusten [19] ja vielä koko sen taloudellisen asetelman huomioon ottamista, jossa kilpailua käytäisiin ilman sopimusta. [20] Lisäksi edellytetään, että sopimus vaikuttaa tuntuvasti kilpailuolosuhteisiin. [21]

Kilpailun rajoittamisen lisäksi 85 artiklan 1 kohdan rikkomisen toinen välttämätön edellytys on, että kyseinen sopimus vaikuttaa jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. Nämä kaksi edellytystä näyttävät liittyvän läheisesti toisiinsa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä, [22] jossa viitataan erotuksetta merkitykseen, joka sopimusten mahdollisilla vaikutuksilla on kilpailuolosuhteisiin tai jäsenvaltioiden väliseen kauppaan. On kuitenkin aivan mahdotonta katsoa New Hollandin ehdottamin tavoin, että yhteisöjen tuomioistuinten oikeuskäytännössä otettaisiin huomioon sopimusten mahdolliset vaikutukset jäsenvaltioiden väliseen kauppaan ja että sitä vastoin vaadittaisiin näyttöä todellisista kilpailuvaikutuksista.

Sopimuksen kilpailuvaikutusten määrittäminen edellyttää monitahoista taloudellista arviointia; yhteisöjen tuomioistuin on katsonut, että vaikka sen tehtävänä yleisesti on harjoittaa kokonaisvaltaista valvontaa perustamissopimuksen 85 artiklan 1 kohdan soveltamisedellytysten täyttymisen suhteen, sen valvoessa komission harkintavallan käyttöä

17 — Ks. erityisesti edellä mainitut asiat Société technique minière (s. 359) ja Consten ja Grundig v. komissio; asia 31/80, L'Oréal, tuomio 11.12.1980 (Kok. 1980, s. 3775, 19 kohta); asia 42/84, Remia ym. v. komissio, tuomio 11.7.1985 (Kok. 1985, s. 2545, 18 kohta); asia 45/85, Verband der Sachversicherer v. komissio, tuomio 27.1.1987 (Kok. 1987, s. 405, 39 kohta) sekä yhdistetyt asiat 142/84 ja 156/84, BAT ja Reynolds v. komissio, tuomio 17.11.1987 (Kok. 1987, s. 4487).

18 — Ks. julkisasiamies Tesauron ratkaisuehdotus asiassa C-250/92, DLG, tuomio 15.12.1994 (Kok. 1994, s. I-5641, ratkaisuehdotuksen 15 ja 16 kohta).

19 — Edellä mainittu asia BAT ja Reynolds v. komissio, tuomion 54 kohta ja asia T-19/91, Vichy v. komissio, tuomio 27.2.1992 (Kok. 1992, s. II-415, 59 kohta).

20 — Asia C-399/93, Oude Luttikhuis ym., tuomio 12.12.1995 (Kok. 1995, s. I-4515, 10 kohta).

21 — Asia 5/69, Völk, tuomio 9.7.1969 (Kok. 1969, s. 295; Kok. Ep. I, s. 407) ja asia T-7/93, Langnese-Iglo v. komissio, tuomio 8.6.1995 (Kok. 1995, s. II-1533, 98 kohta).

22 — Ks. Bellamy, C. ja Child, G.: *Derecho de la competencia en el mercado común*, Civitas, Madrid, 1991, s. 142.

monitahoisissa taloudellisissa kysymyksenasetteluissa tämä valvonta kohdistuu välttämättä ainoastaan siihen, että menettelysääntöjä ja perusteluvelvollisuutta on noudatettu, että tosiseikat pitävät asiallisesti paikkansa, että näitä tosiseikkoja ei ole arvioitu ilmeisen virheellisesti ja ettei harkintavaltaa ole käytetty väärin. [23]

42. Nyt puheena olevassa asiassa tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen tarkoitus ei ollut rajoittaa kilpailua, joten oli tarpeen tarkastella sopimuksen kilpailuvaikutuksia Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo valituksenalaisessa tuomiossa, että komissio on päätöksessään riittävästi osoittanut tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen kilpailua rajoittavat vaikutukset.

Tämä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi näyttää mielestäni vastaavan edellisessä kohdassa viitattua yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytäntöä. Komissio on näet päätöksessään määrittänyt asianmukaisesti tietojenvaihtojärjestelmän mahdolliset kilpailua rajoittavat vaikutukset ottamalla huomioon Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoiden ominaisuudet (suljettu oligopoli, jossa markkinoille pääsylle on merkittäviä esteitä) sekä tärkeimpien markkinoilla toimivien yritysten kesken vaihdettujen tietojen sisällön ja tämän tietojenvaihdon säännöllisyyden. Kysymys on monitahoisen taloudellisen tilanteen arvioinnista, ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on valituksenalaisessa tuomiossa harjoittanut siihen kohdistuvaa valvontaa yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännössä tarkoitetulla tavalla.

Mielestäni ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei ollut vaadittava komissiota analysoimaan sopimuksen todellisia kilpailuvaikutuksia Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla, jossa analyysissä olisi ollut selvitettävä kunkin markkinoilla toimivan yrityksen hinnat ja markkinaosuudet ilman tietojen vaihtoa koskevaa sopimusta. Kyseisen sopimuksen todellisten kilpailua rajoittavien vaikutusten osoittaminen olisi ollut komissiolle vaikeaa, [24] ja tämä olisi lisäksi ollut tarpeetonta, koska relevanttien markkinoiden ominaispiirteiden ja tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen tarkoituksen perusteella oli riittävässä määrin pääteltävissä, että se saattoi rajoittaa kilpailua.

43. Edellä esitetyn perusteella valitusperusteen tämä osa on mielestäni hylättävä.

3. Yhteisön aiempaan käytäntöön ja taloustieteelliseen teoriaan tukeutuvien argumenttien puuttuminen

44. New Holland esittää valituksenalaisen päätöksen olevan aivan uudenlainen: valittajan mukaan aikaisempaa käytäntöä ei ole olemassa koska komissio ottaa nyt ensimmäistä

23 — Edellä mainittu asia Remia ym. v. komissio, tuomion 34 kohta ja asia BAT ja Reynolds v. komissio, tuomion 62 kohta.

24 — Kilpailua rajoittavan sopimuksen yhteisön sisäiseen kauppaan kohdistuvien todellisien vaikutusten osoittamisen vaikeus on tullut esiin asiassa 19/77, Miller v. komissio, tuomio 1.2.1978 (Kok. 1978, s. 131, 15 kohta) ja asiassa C-219/95 P, Ferriere Nord v. komissio, tuomio 17.7.1997 (Kok. 1997, s. I-4411, 19 kohta).

kertaa kantaa "puhtaaseen" tietojärjestelmään, joka ei liity mihinkään kilpailua rajoittavaan sopimukseen, jolla välitetään tietoja ainoastaan jo toteutuneista myynneistä ja joka ei liity perustuotteisiin. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin myöntää valituksenalaisen tuomion 91 kohdassa, että "komissio kieltää päätöksellään ensimmäistä kertaa sellaisen tietojärjestelmän, joka kohdistumatta välittömästi tuotteiden hintatietoihin ei vaikuta muitakaan kilpailua rajoittavia järjestelyjä tukevasti", mutta toteaa tuomion 35 kohdassa, että valituksenalaisessa päätöksessä "ainoastaan sovelletaan komission aiemmasta päätöskäytännöstä ilmeneviä periaatteita tiettyihin yksittäisiin markkinoihin eli Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoihin — — ". New Hollandin mukaan tämä jälkimmäinen ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen toteamus on ristiriidassa edellisen kanssa ja on saanut ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen katsomaan valituksenalaisen päätöksen täyttävän uudenlaisia asioita koskevien komission päätöksien perusteluvelvollisuuden vaatimukset sellaisina kuin yhteisöjen tuomioistuin on ne täsmentänyt Papier peints de Belgique -tapauksessa antamassaan tuomiossa. [25]

45. New Hollandin argumentaatiota on vaikeaa ymmärtää, koska ennakkotapausten puuttuminen edellyttää komission päätöksiltä tarkempia perusteluja ja koska valittajalla on mahdollisuus valituksessaan vedota tämän Papiers peints de Belgique -tapauksessa annetussa tuomiossa vahvistetun velvoitteen laiminlyöntiin perustelujen puutteellisuutta eikä 85 artiklan 1 kohdan virheellistä soveltamista koskevan perusteen yhteydessä.

25 — Asia 73/74, Groupement des fabricants de papiers peints de Belgique, jäljempänä Papiers peints de Belgique -tapaus, tuomio 26.11.1975 (Kok. 1975, s. 1491, 33 kohta; Kok. Ep. II, s. 535).

46. Vaikka New Holland ei täsmällisesti yksilöi valitusperusteensa tässä osassa esittämäänsä oikeuskysymystä, katson että kyseiset argumentit on esitetty samansisältöisinä jo ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimessa, joka on hylännyt ne valituksenalaisen tuomion 35 kohdassa. Siltä osin kuin valittaja vetoaa joihinkin uusiin argumentteihin se lisäksi nojautuu relevanttien markkinoiden ominaispiirteiden sellaiseen määritykseen, joka poikkeaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen tuomiosta. Kaikista näistä syistä kyseisen valitusperusteen osan tutkittavaksi ottamisen edellytykset mielestäni puuttuvat.

47. Kun edellä esitetyt perustelut otetaan huomioon, katson, että kyseisen valitusperusteen tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat osittain ja että ne perustelut, jotka ovat tutkittavissa, on hylättävä.

D *85 artiklan 2 kohdan sekä asiassa Consten ja Grundig vastaan komissio vahvistetun periaatteen epäasianmukainen soveltaminen*

48. Valittajan mielestä ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin teki virheen, kun se ei valituksenalaisen tuomion 38 kohdassa soveltanut asiassa Consten ja Grundig vastaan komissio annetulla tuomiolla vahvistettua periaatetta, jonka mukaan 85 artiklan 2 kohdassa määrätty mitättömyysseuraamus kohdistuu 85 artiklan 1 kohdan vastaisiin sopimuksen osiin tai koko sopimukseen ainoastaan, jos nämä kielletyt osat eivät ole

erotettavissa sopimuskokonaisuudesta. [26] New Hollandin mukaan ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen ei olisi pitänyt katsoa valituksenalaista päätöstä päteväksi, koska komissio ei ollut täsmentänyt, mitkä tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen osat olisi täytynyt poistaa, jotta sopimus olisi ollut 85 artiklan 1 kohdan mukainen.

49. Tätä perustetta ei ole hyväksyttävä. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on soveltanut mielestäni asianmukaisesti valituksenalaisen tuomion 36—38 kohdassa asiassa Consten ja Grundig vastaan komissio annettua tuomiota, koska se on ottanut sitä koskevat asianosaisten väitteet huomioon tältä osin ja perustellusti katsonut valituksenalaisen päätöksen sisällöstä käyvän selvästi ilmi komission pitäneen tietojen vaihtoa koskevaa sopimusta kokonaisuudessaan 85 artiklan 1 kohdan kanssa ristiriidassa olevana. Tästä sopimuksesta oli mahdotonta erottaa sellaisia osia, jotka poistamalla sopimuksen lainmukaisuus olisi ollut turvattavissa, koska sopimuksen toiminta perustui sen kokonaisrakenteeseen. Valittaja ei vedotessaan kyseiseen valitusperusteeseen itse asiassa esitäkään mitään näkemystä sopimuskokonaisuudesta erotettavissa olevien osatekijöiden mahdollisesta yksilöinnistä.

E *Perustamissopimuksen 85 artiklan 3 kohdan virheellinen soveltaminen*

50. Vedotessaan tähän valitusperusteeseen, jonka osalta on jälleen vaikeaa yksilöidä selvästi sen kohdetta ja sisältöä, New Holland vastustaa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa omaksumaa ratkaisua 85 artiklan 3 kohdan soveltamisesta tietojen vaihtoa koskevaan sopimukseen. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on pysyttänyt voimassa valituksenalaisen päätöksen sillä perusteella, etteivät tästä sopimuksesta aiheutuvat kilpailunrajoitukset olleet välttämättömiä niiden tavoitteiden saavuttamiseksi, joihin sopimukseen liittyneet yritykset olivat vedonneet. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen mukaan komissio oli perustellusti katsonut, että Yhdistyneen kuningaskunnan maatalous-traktoreiden valmistajat kykenivät saavuttamaan tavoitteensa käyttämällä sellaista tietojärjestelmää, jonka kilpailua rajoittavat vaikutukset olisivat vähäisempiä, tai turvautumalla muihin järjestelyihin kuten markkinoita koskevien tietojen yksilöimiseen kunkin yrityksen osalta.

New Holland katsoo, etteivät ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen edellä mainitut perustelut ole asianmukaisia ja että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on näin ollen soveltanut virheellisesti 85 artiklan 3 kohtaa. Se toistaa ensiksikin, että tietojärjestelmässä omaksuttu tietojen jakeluajankohtien porrastus on välttämätön, jotta valmistajat saisivat kysynnän vaihtelut ajoissa tietoonsa pystyäkseen sopeuttamaan tarjontansa asiakaskunnan vaatimuksiin. Toiseksi valittaja väittää, että tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen ansiosta kaikilla valmistajilla, sekä suurilla että pienillä yrityksillä, on käytettävissään samat tiedot, koska järjestelmästä vastaa riippumaton tietopalveluyritys. Jos sopimusta ei olisi, suuret valmistajat olisivat markkinoita koskevien tietojen suhteen pieniä valmistajia paremmassa asemassa.

51. Esillä oleva valitusperuste on tutkittava, koska se kohdistuu oikeuskysymykseen eli

26 — Edellä mainittu asia Consten ja Grundig v. komissio, tuomion s. 498.

ratkaisuun tietojen vaihtoa koskevan sopimuksen välttämättömyydestä, joka on yksi ehdottomista edellytyksistä poikkeusluvan saamiseksi 85 artiklan 3 kohdan nojalla. [27] Tämä peruste on mielestäni kuitenkin hylättävä. Valittaja ei näet esitä mitään vakuuttavia perusteluja, joiden perusteella voitaisiin päätellä argumentteja sen tueksi, että valituksenalaisessa päätöksessä tehtyyn ja valituksenalaisen tuomion 99 kohdassa pysytettyyn ratkaisuun sisältyisi ilmeinen arviointivirhe. Asiakaskunnan vaatimuksiin sopeutumiseksi ja myyntien jälkeisen asiakaspalvelun sekä takuupalvelujen tarjoamisesta huolehtimiseksi ei mielestäni ole välttämätöntä käyttää sellaista tietojärjestelmää, jonka avulla on mahdollista välittää lyhyin aikavälein yksilöityjä tietoja kilpailijoiden myynneistä. Tämänkaltaisen järjestelmän vaikutukset ovat myönteisiä hajautuneilla markkinoilla, mutta oligopolistisilla markkinoilla kuten Yhdistyneen kuningaskunnan maataloustraktorimarkkinoilla ne ovat vahingollisia, koska ne vähentävät valmistajien välistä kilpailua.

52. Tämän vuoksi puheena oleva valitusperuste on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

53. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan, jota 118 artiklan nojalla sovelletaan valituksiin, asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut. Jos valittajan esittämät perusteet hylätään, kuten olen esittänyt, se on siis velvoitettava korvaamaan tästä oikeudenkäynnistä aiheutuneet oikeudenkäyntikulut.

Ratkaisuehdotus

54. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin

1) toteaa valituksen tutkittavaksi ottamisen edellytysten osittain puuttuvan,

2) hylkää ne valituksen tueksi esitetyt perusteet, jotka ovat tutkittavissa,

3) velvoittaa valittajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

27 — Ks. asia C-360/92 P, Publishers Association v. komissio, tuomio 17.1.1995 (Kok. 1995, s. I-23, 24— 29 kohta).